

DÜZELTİLMİŞ VE GÖZDEN GEÇİRİLMİŞ BASKININ ÖNSÖZÜ

Bu kitap Ata'mızın doğumunun 100. yılını kutlama faaliyetlerine, Hacettepe Üniversitesi Psikoloji Bölümünün katkısıdır. Elinizdeki, bu anlamlı kitabın 18. baskısıdır. Böyle bir baskı sayısı, alandaki ders kitaplarında ender ulaşılabilen bir durumdur. Bu başarı, öncelikle, çevirisi yapılan eserden kaynaklanmaktadır. Daha önce geniş kapsamlı kitaplar yazmış olan C. T. Morgan, "A Brief Introduction to Psychology" kitabında psikoloji bilimini kısaca gözden geçirmeyi; psikologların ne düşündüklerini veya nasıl çalıştıklarını değil, neleri bildiklerini; açık seçik şekilde, öğrenme ve hatırd tutmayı kolay kılacak biçimde sunmayı hedeflemiştir. Morgan, kitabı okuyacak kişilerin ancak küçük bir bölümünün psikolojide uzmanlaşacağını dikkate almış; kitapta, kişilerin kendi yaşamlarına uygulayabilecekleri bilgiler vermeye çalışmıştır.

Bir konuyu, bir bilim alanını kısa bir şekilde ve öğretmeyi hedefleyerek sunabilmek, onu uzun ve kapsamlı olarak sunmaktan daha zordur. Kısa bir sunuş için konulara hakim olmak, konuların birbirleriyle genelden özele doğru olan ilişkilerini çok iyi bilmek, konuları dengeli bir şekilde seçebilmek için hepsi hakkında bilgi sahibi olmak gerekir. Kısa ve basit bir kitap, akıllıca yapılmış bir planlamayı gerektirir. Yazarın kendi çalışma alanını, kişisel ilgi ve yatkınlıklarını bir tarafa bırakabilmesini, bu gibi konuları, eşdeğer diğer konularla eşit ağırlıkta ele alabilme yansızlığını gösterebilmesini gerektirir. "Psikolojiye Giriş Ders Kitabı"nın çevirisinin bugün 18. baskısını yapıyor olması, büyük ölçüde, orijinal kitabın bu meziyetlerinden kaynaklanmaktadır.

Ancak bu yaygın etkinin temelinde, kuşkusuz, yapılan çeviri eserin bazı özellikleri de yer almaktadır. Bilimin başta gelen ölçütleri arasında bilginin iletilebilir olması bulunur. İletilebilirlik, bilimsel mesajların, mesajı veren kişinin kastettiği şekilde, tam olarak anlaşılmasıyla ilgilidir. İletilebilirliği sağlamadaki "olmazsa olmaz" ise, terim birliği ve terimlerde tutarlıdır. Bu çeviri kitabın yazılmasına geçilmeden önce, metinde geçen terimler tek olarak ele alınmış, bunların her biri için kullanılacak Türkçe terimler belirlenmiştir. Üzerinde birleşilen Türkçe terimler, İngilizce karşılıkları ve terimin açıklaması ile birlikte, kitabın sonuna konan "Terimler Sözlüğü"nde sunulmuştur. Kitabın anlaşılabilirliğine yönelik bu önhazırlık aşamasında yapılmış olan çalışmalar bir öncü olmuş, daha sonraki terim çalışmalarının temelini oluşturmuştur.

Bilim dallarının biraraya geldiği, cevapların ancak çok-disiplinli çalışmalarla ortaya konabileceğinin anlaşıldığı günümüzde, "bilişsel nörobilim" yaklaşımı ön plana geçmiş bulunmaktadır. Bu yaklaşım, asıl alanı psikoloji olmayan uzmanların da, psikolojinin temel konularına aşına olmalarını gerektirmektedir. Bütün bu gelişmelerin bir sonucu olarak psikoloji biliminin içerdiği bilgiler büyük önem kazanmıştır. Konuları ayrıntıya girmeden, kısaca ve açık seçik sunan bu kitaba duyulan gereksinimin temelinde, psikoloji bilimine ilişkin bu gelişmelerin rolü büyüktür.

Zaman içinde "Psikolojiye Giriş" kitabı sadece üniversitelerdeki Psikoloji Bölümlerinde kullanılan bir ders kitabı olmaktan çıkmıştır. Kitap, Eğitim Fakültelerinde ve bunların Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümlerinde, başta İşletme ve Ekonomi olmak üzere Sosyal Bilimler Fakültelerinde, Edebiyat Fakültelerinin Filoloji Bölümlerinde, Tıp Fakültelerindeki psikoloji derslerinde okutulmaya başlanmıştır. Bunun yanı sıra, kitap, ortaöğretimde psikoloji dersi okutan öğretmenlerin kütüphanelerinde de önemli yer edinmiştir. Psikolojinin meslekler sıralamasında başlara yükseldiği günümüzde, elinizdeki

çeviri eser halkın da ilgi duyduğu bir kitap olmuş, çağdaş yaşamın stres ve bunalımlarıyla başa çıkmaya çalışan, kendisinin ve karşısındakinin psikolojik özelliklerini daha iyi tanımayı isteyen bireylerin el kitabı haline gelmiştir.

Kitabın gözden geçirilmiş 18. baskısına erişmesini sağlayan, çok geniş bir yelpazeye yayılmış olan okuyuculardır. Bu ilgi için sonsuz teşekkürler. Meteksan A.Ş. ise “Psikolojiye Giriş” kitabını bütün bu yıllar içinde basmaya devam etmiş, kitabın gündemde kalmasını sağlamıştır. Yetkililere bu yaklaşımları için teşekkürlerimizi sunarız.

Kitabın son baskısını bilgisayar ortamına büyük bir titizlikle geçiren, onun bir ders kitabı olarak kullanılma kolaylığını sağlamak için gerekli bütün işlem ve uygulamaları yerine getiren Eğitim Kitabevi'ni, bu çalışmalarından ötürü kutlar, içten teşekkürlerimizi sunarız.

Kasım, 2009
Ankara

Editörler
Prof. Dr. Sirel Karakaş
Yrd. Doç. Dr. Rükzan Eski